

Herrens under 2010

*Helig, helig, helig är HERREN Sebaot.
Hela jorden är full av hans härlighet. Jes. 6:3*

I STOR UTSTRÄCKNING hör denna beskrivning av Gud hemma i det förflutna. Att hålla Gud för helig och med viss rättmätig distans till oss av synd befläckade människor är inte en modern uppfattning. Bibeln däremot håller fast att Herren är ren och rättfärdig – en helig Gud. Hur kan det vara så att Gud idag i så liten mån tillåts befinna sig på den upphöjda position där Bibeln konsekvent placerar honom?

Jag tror att vi finner ett viktigt svar i slutet av den citerade bibelversen.

Den moderna människan har mist förmågan att se att hela jorden är full av Herrens härlighet. Det är inte bara de storslagna bergen, den spegelblanka sjön eller de mäktiga skånska bokskogarnas gröna salar om våren som berättar om sin Skapare och hans härlighet. Det gör också – och inte minst – människan själv och allt det hon i Guds värld har skapat. Detta brukar kallas kultur och inbegriper i den bemärkelsen allt från ett uppodlat landskap, den av människan tämjda elektriciteten, som driver höghastighetståg i svindlande fart genom berg och skog, till de små halvledare som utgör byggstenarna i små och stora datorer.

Naturen talar starkt om Guds härlighet. ”Den ena dagen talar om det för den andra, den ena natten kungör det för den andra” (Ps. 19:3). Minst lika starkt – men kanske inte lika upp-

märksammat – förkunnar kulturen Guds härlighet. Det gäller naturligtvis alldeles särskilt i vår högteknologiska tid. Det sker visserligen indirekt på det sättet att människan får (exempelvis Nobel-)pris för sitt verk, men en stor del av äran tillkommer naturligen människans Skapare. Det brukar sägas att bakom varje framgångsrik man står en kvinna. Än mera rätt är det att säga att bakom varje framgångsrik människa står Gud, hennes Skapare.

När Guds avbild utför stordåd inom konst, litteratur, arkitektur, teknologi eller medicin faller ljuset inte till sist på människan, avbilden, utan på Gud själv. Det är kanske inte det gängse sättet att framställa saken, men resonemanget är i huvudsak invändningsfritt, så länge det bygger på förutsättningen att människan för sitt liv är fullständigt beroende av sin Skapare och Uppehållare. Så vitt jag förstår är det just Bibelns uppfattning.

Så handen på hjärtat: hur många gånger har du tackat Gud för X 2000, för det lilla underverk som den nya kopieringsapparaten på kontoret är eller för liftsystemet i slalombacken?

Frågan kan formuleras på annat sätt: Har kulturen ökat din uppskattning av Gud? Ser Du Guds hand och omtanke i insulinsprutan, tandregleringen eller plommonsylten? Stämmer dessa Guds goda gåvor dig till tacksamhet och tillbedjan av Herren? Eller vad är det som håller Din lovsång tillbaka?

Jag tror att två tankemässiga hinder kan

identifieras i vår tid. Det första är upplysningens tro på människans frihet och oberoende i förhållande till alla auktoriteter och särskilt till Gud och hans Ord. När "vetenskapen" har kunnat förklara hur blixten uppkommer och slår, hur fjärilen växer ur puppan eller hur en människa blir till, har hon tänkt att då behöver vi inte längre tro på Gud. Nu vet vi ju hur det går till. Så vi klarar oss utan honom. Som om svaret på hur-frågan duger som ersättning för svaret på varför-frågan ... Upplysningsmänniskan är därför frestad att säga: Inte heller människan är beroende av Gud. Vi är fria, fria att gestalta vårt liv efter eget huvud. Inte behöver vi Gud eller några hans gamla bud. De bara binder. Låt oss kasta av oss det oket och välkomna vår frihet och de möjligheter den bjuder.

Det andra hindret utgörs av evolutionslärans makt över våra tankar. Så fort vi i förundran häpnar över nervbanornas blixtsnabba signalsystem i vår kropp när vi bränner handen på spisen, antilopens graciösa flykt över savannen eller hjärtats oupphörliga och livgivande pumpande av det syresatta blodet till kroppens alla celler och tänker beundrande konstruktörstan- kar, avbryter evolutionsteorin oss med sina teser om vad utvecklingen lyckats åstadkomma som resultat av slump över tid.

Effekten blir i båda fallen att luften går ur vår begynnande förundran över skapelsen – som luften ur en ballong. Tacksamheten kommer av sig och lovsången till Skaparen når bara halvvägs till taket.

Dessa två tankefigurer som omhuldas så starkt i hela västerlandet hindrar verkningsfullt den gudstjänst och tillbedjan som såväl natur som kultur i sig naturligen genererar – eller i vart fall borde generera (Rom. 1:20).

De är därför två mäktiga idéer som bör identifieras, avväpnas och läggas under Kristi lydnad. Om så inte sker förmår inte den allmänna kunskapen om Gud (grundad på den allmänna uppenbarelsen) övertyga människan om hen-

nes ofrånkomliga skuld inför Gud – redan om hon inte läst en rad ur Skriften.

Inte heller förstår vi kristna varför hela världen står med verklig skuld inför Gud – med eller utan Bibeln. Skriften är nämligen klar och tydlig med att även *med* kunskapen om Gud undertrycker vi människor sanningen om Gud. Människan underlåter i huvudsak nog- samt att ge Gud det erkännande och det tack som han borde ha, har rätt till och – lär oss Bibeln – faktiskt också kräver.

Dessa två läror – om människans oberoende och hennes och allt livs utveckling oberoende av en Guds tanke – fungerar som bedövningsmedel för en hel civilisation. De förefaller dess- värre ha en snarlik verkan även på stora delar av den västerländska kyrkan.

De sätter vår klarsyn ur spel. Vi lever som i dimma och förmår inte se klart på denna livets allra viktigaste punkt och fråga – den om Gud och vårt förhållande till honom.

Vi måste därför lära oss att även i kyrkan utifrån den allmänna uppenbarelsen (vägleda av Skriftens tydliga undervisning i frågan) tala om både människans höghet och fallna till- stånd. Det skall göras så att det blir tydligt för människan att hon i sanning är både skapad underbar och – genom sin obenägenhet att erkänna sig som skapad – skyldig. Utan att tydligt och aktivt utmana och kritisera upplysningens frihetsvurm och evolutionens förmen- ta anspråk på ändamålsenlighet, kommer vi att ha en begränsad framgång med att predika lag och evangelium för den moderna människan.

Denna apologetiska uppgift kan inte med någon rimlig förväntan om framgång utföras utan en medvetenhet om vårt stora beroende- förhållande till Gud själv – just i den kallelsen. Det var också så Jesus själv sade: "utan mig kan ni ingenting göra." Joh. 15:5b

Peter Henrysson

Redaktör